

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 660.— Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— Egy hóra . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 10-20

Lingauer reggeltől estig

Az ellenzék összetűzése az elnökkel — Csertyi köztársaságot akar

Budapest, jan. 16. A nemzetgyűlés mai ülésén mindössze kétszer volt csak határozatképtelen a Ház. Harmadszorra már áttérhettek az indemnitási vita folytatására. Az első szónok

Cserti József: Nemzeti szerencsétlenségnek tartja a meddő indemnitási vitát, de meg kell állapítani, hogy nem az ellenzék, hanem a kormány-párt kezdte az obstrukciót. Nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, ezért az indemnitást nem szavazza meg. Kifogásolja, hogy a kormány nincs a Házban. Sürgeti a felekezeti és a politikai békét, majd a választójogról szól. A multban pálinkával és hasonló eszközökkel folytatták le a választásokat.

Ezután a

királykérdésről

beszél. Királyság vagyunk király nélkül.

Friedrich István: Haza kell hozni a királyt!

Cserti József: Ez a bizonytalan állapot melegágya mindenféle puccskísérletnek, a kétszínűség orgiájaként ül. Ezért estek el magyar ifjak Budaörsnél. Amikor milliók éheznek, még mindig a királykérdést tartják napirenden.

A mai helyzetben egyetlen kivezető út az, ha demokratikus köztársasággá alakulunk át.

Budavári László: Ennek már vége!

Cserti József: Budavári nem beszélhet, mert ő annak idején nagyon szép ódát írt a köztársasághoz.

Budavári: Megirtam, de már nem kívánom!

Cserti József: Meg vagyok győződve róla, hogy ha köztársaság vagyunk, sokkal több sikert érhetünk volna el a beketárgyalásból. Egy tízenhárom vármegyéből álló ország nem bírja el a királyság udvartartásának terheit. Azt halljuk, hogy a köztársaságnak nincs talaja a magyar népben.

Nos, itt van nálam a „Kiszgáza” című újságnak. Nagyatádi Szabó István hivatalos lapjának 1918 november 24-iki száma. Ebben az van, hogy

a kiszgádapárt programjának első pontja a köztársaság megvalósítása

Nem fogadja el az indemnitást.

Jöjjön el Kossuth Lajos országa!

A feliratkozott szónokok közül többen nincsenek jelen a teremben, úgy hogy Lingauer Albin következik. Lingauer feláll és beszélni akar.

Drózdly Győző felpattan helyéről és kéri a tanácskozásképeség megállapítását.

Erre az elnök megnyomja a csengőt, hogy jelt adjon a folyosón levő képviselőknek.

Drózdly Győző: A tanácskozásképtelenség nyilvánvaló. — Könyvit úgy tanácskozásképeséget csinálni, ha csönget az elnök.

Bottlik József alelnök: Rendreutasítom Drózdly Győző képviselő urat. Kikérem magamnak, hogy enbem elnöki teendőim elvégzésében kitanítsanak.

Rassay Károly: Joga van neki beszélni.

Bottlik alelnök indulatosan rendreutasítja Rassay Károlyt.

Rassay Károly: Az elnök urnak jogában áll a Ház rendjét minden rendelkezésére álló eszközzel fenntartani, de *nincs joga, hogy olyan hangon beszéljen a nemzetgyűlési képviselőkkel, mint most, mert ha ezt a hangot meghonosítja a nemzetgyűlésen, kénytelen leszek én is a jövőben ilyen hangon beszélni.* (Nagy zaj.)

Budavári László: Micsoda koesmai hang ez? Lebujba való hang!

Rassay Károly: Maga való lebujba, a maga egész politikájával.

Bottlik József alelnök felszólítja Rassayt, magyarázza meg mi az, amit ő sértőnek tart.

Rassay Károly (háttal fordít az elnöknek): Odakint a folyosón majd megmondom, itt nem.

Bottlik József alelnök: Indítványozni fogom Drózdly és Rassay képviselő uraknak a *mentelmi bizottság* elé való utasítását.

Drózdly Győző: Olyan hangon utasított rendre az elnök ur, amely ellen a leghatározottabban tiltakoznom kell. Ugron Gábor kéri az elnököt, ne utasítsa a mentelmi bizottság elé a két képviselőt, mert ezzel csak elmérgecsen az ügyet.

Rakovszky István a házsabályokhoz kér szót: Nem kívánok ezzel az incidenssel foglalkozni, azonban amikor a kormány pénzügyi előterjesztését és programját tárgyaljuk, *lehetetlenség, hogy a kormány ne legyen jelen.*

Felkiáltások: Tomesányi itt van!

(Tomesányi igazságügyminiszter valóban egyik hátsó padban ül és valakivel beszélget.)

Rakovszky István: Ha itt van, *üljön a helyén*, megköveteljük azt a tiszteletet, hogy ott üljön. Ha a kormány olyan heves támadásokban részesíti az ellenzékét, akkor *legyen bátorsága arra is, hogy itt a helyszínen szembenézzen azzal az ellenzékkel*, amelyet a csendes háttérből állandóan támad. (Nagy zaj.) A Ház nincsen vezetve és így történhetnek ilyen incidensek. *Szeretném látni, hogy más parlament tőrne-e ilyesmit, hogy a kormány huzamosabb ideig tényleg távol marad.* Ilyen bánásmódot csak ez a nemzetgyűlés ír el.

Tomesányi Vilmos Pál: Ami a kormány tagjait illeti, távollétük nem megsértése a nemzetgyűlésnek, mert hiszen el vannak foglalva hivatalaikban. (Nagy zaj.)

Lingauer Albin távbeszéde

Lingauer Albin: Tekintettel arra, hogy az indemnitást tárgyaljuk, engedtessek meg nekem, hogy kivételképen csakis az indemnitásról beszéljek.

A sajtóban azt látja, hogy nagyon örvendenek a franciaországi eseményeknek, amelyekből a nagyentent bomlására következtetnek. A miniszterelnök ur beszédében azt mondotta, hogy egyik legfontosabb feladatunk a nemzet külpolitikai horizontjának emelése. A mi

külpolitikai horizontunk

nem emelkedett és én egyáltalában nem restellem bevallani, hogy fogalmam sincs arról, mi a kormány orientációjának iránya. Látom azt, hogy a *MOVE Németország felé orientálódik, az EME Türr Stefánia utján Olaszország felé, a kiszgádapárt Jugoszlávia felé, a magas politikuskok Clarkkal tartanak fenn szoros összeköttetést.*

Kérdezem most már *hogyan rendezzem be az én politikai orientációm?* Szeretnék a külügyminiszter urtól tájékozódást nyerni erre nézve. Bátor vagyok megkérdezni, hogy **Baranyi Zoltán** urat, akit a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur tanári hivatalából hosszasan szabadságotatott a proletárdiktatúra alatti magatartása miatt, hogyan lehetett megbízni a keresztény és nemzeti irány képviselővel. Másodsor hogyan lehet fenntartani az összeköttetést a hamburgi magyar egyesülettel? A harmadik kérdésem a **Benes-féle** cáfolatra vonatko-

zik, a negyedik kérdésem, hogy miféle lépéseket tett a külügyminiszter ur a magyar állam tekintélyének szempontjából a Csehországban jogtalanul letartóztatott **Windischgraetz** képviselő ur elogatásáért való elégtételadás tekintetében.

Az októberi eseményekkel kapcsolatban olyan közbeiktatások hangzottak el, hogy a *jugoszláv határon 800,000 embert állítottak fegyverbe*, viszont jól megbízható magánértesülésem szerint *Jugoszlávia fegyverőállománya mindössze 160 ezer ember.*

A hadügyi kérdésekkel kapcsolatban megemlíti, hogy már a mult év tavaszán indítványt tett, amelyet a nemzetgyűlés el is fogadott és utasította a honvédelmi minisztert, hogy október 1-ig tegyen jelentést azokról az intézkedésekről, amelyeket a *hadseregben való politikális megszüntetésére* tett. Figyelmezteti a minisztert arra, hogy hol keressen fegyvelembontást. Kifogásolja, hogy a régi hadseregben még mindig átszervezés folyik. Kifogásolja, hogy a régi becsületügyi szabályzatot és vele a párbajt visszaállították.

Klebersberg Kunó belügyminiszterhez intézve szavait kifogásolja, hogy a *rendőri hatóságok* a cenzura eltörlése ellenére is *cenzurát gyakorolnak.*

Foglalkozik ezután a *rendőrség szerepével az internálások kérdésével* kapcsolatban. Kifogásolja, hogy a kormány eddig még nem jött a nemzetgyűlés elé a közigazgatás reformjával és a választójogi törvényjavaslattal. Kifogásolja, hogy nincsen városfejlesztő politika. A gyárakat és ipari telepeket a városokon kívül kell felállítani. A *sajtóügyi reformmal* foglalkozva kérdezi, hogy *miért maradt el e tekintetben a beltérszert ankté.* Ezután foglalkozik

az amnesztia rendelettel.

Megállapítja, hogy a rendeletet sok esetben igazságtalanul alkalmazták. Ő és barátai mindent el fognak követni, hogy az igazságügyminiszter elhagyja a helyét.

Rassay Károly: Ez nehezen fog menni!

Lingauer Albin: A nyugatmagyarországi fölkelők csapatában, amelyik nem reguláris csapat, agyonlőttek három tartalékos tisztet, Sátorit, Botost és Soóst minden bírói eljárás nélkül. Ez az eset is olyan mint a többi, ezt is egy amnesztia blankettával intézték el. A komün alatt egy forradalmi törvényszék halálos ítéletet hozott, e törvényszék elnökét a rendes

biróság halálra ítélte, de egy hadbíró, aki a halálos ítéletet mint vádbiztos javasolta, ma is a debreceni körletnél szolgál.

A kizsákdák jövője

Eztán beszél arról, hogy milyen jövő vár a kizsákdatársadalomra. Utal arra, miszerint nem tarthat soká, hogy az orosz koloszus talpra áll, Lengyelország is rendbe jön és nincs messze az az idő, amikor ezek olyan óriási gabonatömegeket fognak a világpiacon vetni, amellyel a mi egyetlen exportcikkünk a gabona nem fogja felvehetni a versenyt.

Le fogják nyomni a gabona árát.

Mi, városiak, fogunk kezdeni jobban élni, de annál rosszabbul a kizsákdák. Elő fog állni az a helyzet, hogy a kizsákdák, csak-hogy pénzhez jusszan mindenét el fogja prédálni.

El fog következni a kizsákdanyomor és 20 korona lesz egy voks és akkor majd nem lesz kizsákdapárt

Kárhóztatja a telefondíjak emelését, mert ezzel a kereskedelmet és a sajtót valóság-gal megbénítja. A MTI magán-társaságáig való átalakulása azért történt, hogy az állam épen ezen díjak terhe — akkor 800 ezer korona — alól megszabaduljon. Hogy ezen díjak milliókra növekedtek és most a MTI mindezt ajándékba kapja, amely előnyt a MTI arra használt fel, hogy a vidéken egymásután újabb és újabb gócpontokat létesít és lapokat alapít, mindez természetesen az egyéb sajtószerveket rovására történik. Mäskülönben az MTI-val külön interpellációban fog foglalkozni.

Sajnálattal állapítja meg, hogy a kereskedelmi miniszter működéséből hiányzik az erőteljes munkáspolitikai. Nagyon okosan tenné az állam, ha a munkáséletlenség kiküszöbölésére mindent elkövetne. Ostobaság volna a szakszervezeteket bántani! Ezt épen olyan érdek védeni, mint egyéb szövetkezeteket. És ha a szövetkezeteket támogatjuk a szakszervezetet is támogatni kell. A munkás és munkaadó jogviszonyát, a sztrájk jogot, a kollektív szerződéseket törvénybe kell iktatni és szabályozni. A racionális termelés biztosítása tisztán ezen szerződések szabályozásától függ. Ma a nyomdai kollektív szerződésekben olyan kikötés van, hogy a már termelt munkát kétszer felhasználni nem szabad. Az ilyen kikötés a termelés rovására történik.

Elnök az ülést 2 óraker fel-függeszti.

Délután 4 óraker nyitotta meg Bottlik elnök újból az ülést.

Lingauer Albin folytatja beszédét. Először pénzügyi kérdésekkel foglalkozik. Azután a kormány-programot vitatja meg. Konstátálja, hogy áprilisban gondolta rá magát Bethlen, hogy a munkásokkal ki kell békülni, de azért még októberben nem volt sürgős neki a dolog, a zsidókkal pedig csak most kezd kibékülni. Nagyon jól tudja, mi készítette rá Bethlent erre a lépésre. Ő úgy látja, hogy bizonyos hasonlóság van a kommu-

nizmus ideje és a mai helyzet között az államformában. Akkor tanácsköztársaság volt, ma pedig a tanács királyság lépett életbe.

Rátér ezután a husvéti királypuccsra, amelynél órá többször hivatkoztak, mint szemtanura, különösen annál a pontnál, hogy Vass József kultuszminiszter milyen szerepet játszott a király megérkezésekor. Ő ezekről a történeti napokról pontos forrásból többet magával jegyzeteket készített, hogy ha később szó lenne a dolgokról, legyenek hivatalos dokumentumai. Ezután részleteket olvas fel jegyzeteiből. Mikor — ugymond — én beléptem Szombathelyen a püspök szobájába, már ott találtam Vass József kultuszminisztert, báró Lehár Antal ezredessel együtt.

Vass egy papír felé hajolt és irt valamit. Vass azzal fogadott, hogy mit szólok ahhoz, hogy a király megérkezett? Én azt feleltem, hogy ez igen nagy baj, de ha itt van, az a kötelességünk, hogy mindnyájan a háta mögé álljunk. Vass közölte velem, hogy a király egy kiáltványt akar kibocsájtani, amely kiáltványt éppen most fogalmaz.

Rakovszky István: És most Vass letagadja!

Lingauer Albin: Ezenkívül Vass levelet is fogalmazott, amelyet a király a kormányzóhoz akart küldni, amely levélben megköszöni eddigi szolgálatait és a Mária Terézia-rendet adományozza neki.

Egy hang a kizsákdapárton: Nagyszerű megoldás!

Lingauer Albin: Később azonban Lehár közölte velem, hogy két proklamáció készült, de mikor azt kérdeztem, melyik hát az igazi proklamáció, azt felelte, amelyiket Otielsége elfogad. Azt is feljegyeztem emlékirataimban, hogy amikor a király megérkezésekor Vass Józsefet bemutatták neki azt a kérdést intézte hozzá: *Őn a kultuszminiszter? Vass azt felelte: „Csak voltam Felsőleges Uram! Mikor a király átlépte az ország határát, mi megszűntünk miniszterek lenni.”* (Gúnyos zaj az ellenzéken.)

Lingauer ezután elmondja, hogy hajnalban megérkezett gróf Teleky miniszterelnök, de ezek a részletek mind ismeretesek. Csak az az új benne, hogy Teleky elváltatta az ideiglenes miniszterelnökséget, amelyet a király gróf Sigraynak ajánlott fel mire Sigray kijelentette, hála Istennek, csakhogy sikerült magamtól elhárítani ezt a terhet.

Rövid szünet után

Lingauer Albin folytatja beszédét. Az újságírói karzatról ekkor — úgy fél hét lehetett — valaki odaszólt: Meddig fog beszélni? Mire Lingauer azt felelte: Ki fogom huzni az ülést. Ezután felolvast egy levelet, amelyet Apponyi intézett Andrássyhoz. A levélben az áll, hogy Apponyi ígéretet kapott Tomcsányi igazságügyminisztertől arra nézve, hogy Andrássy és társai kiszabadulhatnak, ha kötelező ígéretet tesznek, hogy nem fognak politikai tevékenységet kifejtteni. (Nagy zugás a legitimisták között.)

Rakovszky István: Lehetetlen egy igazságügyminiszter.

Lingauer Albin ezután összehasonlítást tesz a forradalmi és a mai helyzet között. Akkor a Pesti Hirlapot rombolták le, ma pedig lerombolták az Athenaeumot és a szélsőséges elemek ellen a Nemzeti Újságnak is rendőri segítséget kellett kérni. Akkor is tudták, ki ölte meg gróf Tisza Istvánt és nem történt a gyilkosoknak semmi bajuk, ma is tudják, ki ölte meg Somogyi Bélát és ma sem történik a gyilkosoknak semmi bajuk. (Ellentmondások.)

Rakovszky István: Hát ki rombolta le az Athenaeumot?

Friedrich István: Somogyit ki gyilkolta meg?

Lingauer Albin: Ez a kormány, a nemzetgyűlés nem élet-

képes. Elérkezett a legfőbb idő, hogy feloszlassák.

Kiáltások a kizsákdapárton: Akár holnap is, mindegy.

Felkiáltások az ellenzéken: Milyen szavazással, nyíltan, vagy titkossal!

Válaszkiáltás a kizsákdapártól: Titkossal!

Lingauer Albin ezután határozati javaslatot terjeszt be, hogy a nemzetgyűlés mandátuma meg nem hosszabbítható és február 16-án a nemzetgyűlés feloszlatassék. Az indennitást csak három hónapra szavazza meg.

Lingauer beszéde után kisebb elnöki bejelentések következtek, majd az elnök a vita folytatását holnapra tűzte ki és este 8 óraker az ülést bezárta.

Poincaré nem megy Genuába

Páris, jan. 16. (Havas ügy-nökség.) Az új kormány megalkult. Tagjai a következők: Miniszterelnök és külügyminiszter: Poincaré. Miniszterelnök-helyettes és igazságügyminiszter: Barthou. Belügyminiszter: Manoury. Pénzügyminiszter: de Lasteyrie. Hadügyminiszter: Maginot. Közoktatásügyi miniszter: Leon Berard. Gyarmatügyi miniszter: Sarraut. Munkügyi miniszter: Albert Peyronnet. Közegészségügyi miniszter: Paul Strauss. Tengerészeti miniszter: Kaiberti. Földmívelésügyi miniszter: Cheron. A felszabadított területek minisztere: Keibel. Kereskedelemügyi miniszter: Dior.

Páris, jan. 16. Ugy volt, hogy Lloyd George és Millerand között vasárnap délután konferencia lesz, amelyen megbeszélnek a garanciális szövetség irányelveit. A konferenciát a brit miniszterelnök kívánta, de elmaradt, mert döntő politikai tényezőknak aggodalmak voltak. Francia részről ugyanis nem tartották helyénvalónak, hogy a köztársaság elnöke a külügyminiszter jogkörébe avatkozzék. Ehelyett lord Curzon fog találkozni Poincaréval. Nyomon fogja követni ezt a tanácskozást Lloyd George és Poincaré konferenciája, hogy megbeszéljék az angol-francia garanciális szerződést.

A Daily Mail — mint Londonból jelentik — abban a helyzetben van, hogy már most közölje azokat a módosításokat, amelyeket Poincaré a Briand-féle angol-francia szerződés-tervezeten kíván. Azt fogja ajánlani, hogy a tíz év letelte után a szerződés megújítható legyen, hogy továbbá a szövetséges vezérszerek már most dolgozzák ki a Németország elleni közös mozgósítási tervét és végül arra az eshetőségre is állapodjanak meg egymással együttes fegyveres fellépésben, ha Németország megtámadja Lengyelországot.

A londoni újság hitelesnek mondott értesülése szerint Poincaré már közölte Lloyd George-zal, hogy nem kíván résztvenni

Telkábat szövetek
Feldheim Eszteről (Frohner-ház)

a genuai nemzetközi gazdasági konferencián és a legközelebbi találkozás alkalmával fel fogja ajánlani Franciaország fegyveres támogatását arra az esetre, ha Angliát Németország részéről támadás éri.

Páris, jan. 16. Poincaré és Lloyd George tárgyalásairól Pertinax az Echo de Paris-ban a következőket írja:

A két miniszterelnök egyelőre csak fesztelen eszmecsere-t folytatott. A genuai értekezlet tekintetében Lloyd George nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az új francia kormánynak nincs joga magát kivonni az előde által vállalt kötelezettségek alól.

A legfelső tanács a francia kormány képviselőjének távollétében csütörtökön úgy határozott, hogy Bonomi miniszterelnök március 8-ra hívja össze a genuai konferenciát, most még kérdéses azonban, hogy az milyen természetű lesz.

Briandnak az volt az álláspontja, hogy Genuában csak gazdasági és pénzügyi kérdésekkel lehet foglalkozni, Lloyd George pedig pénteken az újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy genuai konferencián első-sorban azokat a politikai kérdéseket kell tárgyalni, amelyek Európa pacifikációjával függnek össze. Ezt a kérdést tisztázni kell és a programot minden részletében pontosan meg fogják állapítani.

Az új kormány nem kívánja, hogy maga a miniszterelnök vegyen részt az értekezleten. Némelyek szerint Viviani lesz Franciaország képviselője Genuában.

Másképp áll a dolog azokkal a kérdésekkel, amelyeket a cannesi konferencia nem intézett el, hanem függőben hagyott, nevezetesen a jóvátétel és az angol-francia egyezmény ügyével.

Végül tárgyalni kell magáról a legfelső tanácsról is. A cannesi események bebizonyították, hogy a legfelső tanács intézménye nem sok jóra vezet.

Lehetetlenség egy futólagos tanácskozás véletlen fordulataitól tenni függővé olyan döntéseket, amelyek egész népeket köteleznek. Ezeket a találkozásokat csak igen beható és széleskörű diplomáciai előkészítés után lehet megtartani.

Negyven állam vesz részt a génuai értekezleten

Róma, jan. 16. A marcius hó 8-án kezdődő génuai értekezleten 40 állam képviselője fog részt venni. Az olasz kormány már megkezdte azoknak az intézkedéseknek előkészületeit, amelyek a rendkívül nagyszámú részvevő megfelelő elhelyezésére, a posta és távirtda forgalom zavartalan lebonyolítására és általában az értekezletnek méltó keretekben való lefolyásához szükségesek.

Róma, jan. 16. A Tribuna levelezőjének Lloyd George-zsal folytatott beszélgetését közli, amelynek során az angol miniszterelnök megerősítette, hogy sürgős szükség van a génuai konferencia megtartására, hogy azon befejezzék az általános béke problémájának megoldását.

Róma, jan. 16. A sajtó ma is hasábonok át a francia kormányváltozás várható következményével foglalkozik. A Tribuna azt a reményt fejezi ki, hogy a jelenlegi francia válságot olyan módon fogják megoldani, hogy nem veszélyeztetik vele az európai béke útját. A Carriere d'Italia határozott módon kívánja megmondani Franciaországnak, hogy töltsék ki az erőt és ha mielőtt követelésekkel vették politikát folytatna, úgy a háború veszedelmét idéznék fel.

Róma, jan. 16. A Popolo Romano a francia kormányváltozásról a következőket írja:

Poincaré miniszterelnökségével nagyon komor felhők lepik el az európai láthatárt. De valószínű, hogy a francia szovinizmus ezzel a kísérlettel meg is bukik. Poincaré most telelős állásában látni fogja, hogy könnyebb a sajtóban lármát csapni, mint gyakorlatilag cselekedni. A tudare bizonyos és akkor Franciaország újból visszatér majd a valósághoz.

London, január 16. Lloyd George visszaérkezett Londonba.

Páris, január 16. Rathenau szombat este a német delegátusokkal elhagyta Párisot.

Németország törleszti a jóvátételt

New York, jan. 16. Az amerikai General Reserve banknál a német birodalmi bank 12 millió dollárt fizetett le. Ezt az összeget a január 15-én esedékesse vált jóvátétel törlesztéséül Németországnak javára írták.

MERKUR TROGÉP-VÁLLALAT. Irógépek, javítások és kellek raklára. TELEFON-SZÁM 340.

Figyeljen az órákra!

és meggyőződik, hogy mindenkinél olcsóbb az

Apolló divatáruház

Piac-u. 67. Miklós-u. sarok.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include: Téli kabát és ruha velourok, Angol állomány-szövetek, Flanm női ruhaszövetek, Borsnyók és selymek, Férfi ingek, Női ingek, Női garnitúrák, Vaszna és zsebkönyvek, Barchet és flanelok, Kötött bluzok gyapjuból, Kötött kabát-garnitúrák, Kötött sapkaszál, Harisnyák.

feltebb. - Mindennemű piperecikkek nagy választékban kaphatók.

Bonyodalmak a Vörös Kereszt bálja körül

A felkért védnők és bálányak nem vállalkoznak

Valamivel több, mint egy éve, hogy a debreceni Vörös Kereszt Egylet választmányából a kurzus első évének még emlekezetes mohóságával politikai okokból, de voltaképpen vallásuk miatt kibuktatták a zsidó tagokat, az egylet ügyének hosszú éveken át volt szorgalmas munkáit. Az eset akkoriban nem volt különös, de az ütés, amely a kibuktatottakon mégis fájó sebet hasított, nem talált egészen pontosan oda, ahová célozták. A választmány tagjai között sokan akadnak olyanok, akik méltánytalanul tartották az egylet vezetőségének eljárását és a konzekvenciákat levonva, kiléptek a választmányból.

A választmány megmaradt tagjainak vezetése mellett veggett, vagy ha úgy tetszik, működött azóta az egylet, de az utóbbi évek országosan elismert szép és nagy eredményei nélkül. A debreceni fiók lassu haldoklása az országos központnak is föltűnt és annak kapcsán, hogy a debreceni orvos-egyetemen ápolónőképző tanfolyamot állítottak fel. Ibrányi Alice vöröskeresztes főnöknőt, akinek az egylet életében szerzett érdemei országosan elismertek, leküldte Debrecenbe, hogy nézzen körül és keressen módot az elkövetett hiba jóvátételére és ezzel az egylet életének ismét a régi nivóra való fellendítésére.

Ibrányi Alice eljött Debrecenbe és meglátogatta azokat, akik az egylet életétől kényszerűleg visszavonultak és azokat is, akik önként követték a méltatlanul megsértetteket úgy gondolván, hogy jótékony-ság terén politizálni nem szabad. A Vörös Kereszt kiküldöttjét mindannyian szívesen fogadták és készséggel megígérték, hogy mindent megtesznek az ápolónői tanfolyam sikere érdekében, arra azonban nem hajlandók, hogy magában az egyletben azok mellett működjenek tovább, akik a nagy „tisztogatás” tervezői voltak. Ibrányi Alice meghallgatott mindent és mindenütt ígéretet tett, hogy annak az előadásnak keretében, amelyet az ápolónői tanfolyamról tart, nyilvánosan elítéli az elkövetett igazságtalanságot és egy ilyen módot ajánl, amely alkalmas lesz az igazságtalanság jóvátételére is. Ez azonban nem történt meg. Ibrányi Alice nem beszélt erről a dolgról és az ügy a régiben maradt.

A közelmúltban aztán az egylet vezetősége maga próbált egy kis szépségflastromot ragasztani az egylettől megváltak sebeire. Elhatározta a választmány, hogy nagy bált rendez és a bál rendezésébe belevonja régi, érdemes tagjait is. A bál fővédnökéül felkérték egy urat, aki a vezéri szerepet töltötte be évek hosszú során az egyletben, egy másik urat védnökkül és egy urhölgynek, aki 25 éven át volt kiváló tagja a választmányának, akit az új választmányba is bevitték és aki

a választmányból az igaztalan kibuktatások miatt lépett ki, — bálányai tisztet ajánlottak föl. Természetesen egyikük sem vállalta a följajánlott szerepet. Most azután a pompás szün-ünet nagy szánkózások folynak a rendezőség hiányzó tagjainak pótlására.

Az eset kapcsán két szomorú tény kell megállapítanunk. Az egyiket már akkor tisztán láttuk, amikor a kibuktatások megtörténtek. — Azt ugyanis, hogy az egylet vezetősége nagy hibát követett el, amikor egy jótékony-sági egyesületet politikai okokból megfoszt eredményes működésének lehetőségétől. Hogy azonban a választmány még egy ennél is nagyobb hibát követhet el, azt nem hitük volna. Nem tételeztük fel ugyanis, hogy amikor minden következményével világosan áll előtűk az elkövetett hiba, a választmány nem vonja le a konzekvenciákat és a jótékony-ság érdekében nem adja át helyét olyanoknak, akiknek vezetése alatt a nyilvánvalóan nélkülözött erők visszakerülnek a jótékony munkába és az egylet életképessége ismét a régi erőben virul. A választmány hibát követett el és ezt a hibát csak a konzekvenciák teljes levonásával lehet jóvátenni: le kell mondani a jótékony cél érdekében. Ugy halljuk, hogy Hubert Ottóné már lemondott viselt tiszttségéről, lemondását azonban a választmány még nem intézte el.

126 áldozata volt már az influenza

A már eddig is számos áldozatot szedő influenzajárvány a hideg idő beállta dacára még mindig nagyban grasszál és tömegesen szedi áldozatait. A tisztifőorvos jelentése szerint január 15-ig 126 halálos áldozata volt a pusztító vésznek. Legerősebben a hónap első napjaiban dühöngött a járvány, amikor négy nap alatt tíz halottja volt az influenzának, vagy az abból származó tüdőgyulladásnak és időlőbnak. Negyedike után, amikor a hideg idő beállott, kissé csökkent a járvány ereje, de néhány napi szünetelés után még vehemensebb erővel kezdte szedni a szörnyű járvány áldozatait.

Az elhunytak között van dr. Beregi Nagy Sándor ügyvéd és felesége is. Sok helyen egész családok fekszenek beteg láztól gyötörve, de alig van ház, ahol egy-két beteg ne lenne.

A tisztifőorvos jelentésében a legnagyobb tisztaságra inti a város közönségét, ajánlatos meleg helyiségben tartózkodni és lehetőleg kerülni a nyilvános helyeket, ahol sokan megfordulnak, mert ezek legjobb terjesztői az influenzának.

Ékszerészek ügyelmébe. Fényűzési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. sz.

Beniczky Ödön a vizsgálóbírónál

Szenkovich Dénes vallomásra jelentkezett

Budapest, jan. 16. Dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíró ma délelőtt 11 órára idézte magához kihallgatásra Beniczky Ödön képviselőt. Tíz óra után Zboray Miklós társaságában megjelent a vizsgálóbíró előszobájában Szenkovich Dénes székesfővárosi tanácsjegyző, tartalékos főhadnagy, hogy őt is kihallgassák. Szenkovich Dénest a királypuccs ügyében kiadott vádiratban a királyi ügyészség azzal vádolja, hogy a királyi bérpalotában tartott értekezleten ő is részt vett és a vádirat szerint ő volt az, aki a tippet adta arra, hogy a király budapesti bevonulása alkalmával kiket tartóztassanak le.

Szenkovich kihallgatása délig tartott. Zboray Miklós garanciát vállalt, hogy Szenkovichnak, aki a királypuccs után elmenekült, 24 óra alatt lakást szereznek Budapesten. Ezután a vizsgálóbíró megkezdte Beniczky kihallgatását. Beniczky a kihallgatás után ezeket mondotta:

A vizsgálóbíró részletesen kihallgatott az egész királypuccsra vonatkozóan. Különösen részletes felvilágosítást adtam arról az értekezletről, amelyen a király érkezése utáni napon több katonával együtt részt vettem. Ugyanezen értekezlet miatt folyik ellenem a vizsgálat. Arról van ugyanis szó, hogy mi ott összeesküdtünk volna, ez tudniillik az ügyészség álláspontja. Elmondottam, hogy kik voltak ott az értekezleten és elmondottam azt is, hogy ott miről értekezünk. A vizsgálóbíró kihallgatásom után, a melyről természetesen többet nem mondhatok, kihirdette a vádtanácsnak a vizsgálatot elrendelő végzését, amelyet én tudomásul vettem.

Intim részletek a királypuccsról

Nagyatádi karcagi beszéde

Budapest, jan. 16. Csontos Imre karcagi képviselő vasárnapi beszámolója után rendezett lakomán Nagyatádi Szabó István részletesen nyilatkozott a királypuccs alatti magatartásáról.

Friedrich István — mondta a többi közt — nem hazudott, amikor azt mondta, hogy megmentette az életét; a forradalmak után igenis voltak olyanok, akik őt nem tartották e világra valóknak. Elmondotta azután, hogy amikor a francia hadjárat menekült, akkor úgy látszott, hogy minden elveszett, és már csak az áldozatok következnek és akkor határozta el magát arra, hogy olyan területre megy, ahová nem jöhetnek utána. Csak akkor határozta el magát az utolsó lépésre, miután előbb illetékes helyen azt ajánlotta, hogy a kormányzóval együtt az egész kormány menjen az Alföldre és itt szervezze meg az ellenállást.

Három emeletes lesz a városháza

A múlt hét folyamán beszámoltunk arról, hogy a városi adóhivatal elhelyezése, illetve kibővítése problémájának megoldására bizottságot küldött ki a városi tanács. A bizottság, amelynek jelentését ma terjesztette elő a tanácsnak dr. Vásáry István tanácsnok, az adóhivatal helyiségeit szűkeknek, egészségtelenebbeknek és anynyira túltömöttéknek találta, hogy emiatt már a könyvek kezelése is lehetetlen.

A helyzet megjavítására a bizottság *három eshetőséget* vett számításba. Az első eshetőség a *hivatalnokok számának* csökkentése volna. Ez azonban a bizottság jelentése szerint teljesen számításán kívül esik, minthogy az adóhivatal *tul van terhelve munkával* és most a forgalmi adó kezelésének átvételével is jelentékeny munkatöbbletet kap.

A második kombináció a *világítási vállalat helyiségeibe* való áthelyezés lenne. Ebben az esetben — amint már megírtuk, — a világítási vállalat üzletét a Rózsa-utca, illetve Kossut-utcai üzletek helyiségeibe telepítenék át, miután az üzletnek felmondta a város. Ez azonban szintén olyan lehetetlen, mint a hivatalnokok számának redukálása. Az üzletek tulajdonosait perrel kellene kényszeríteni a kiköltözésre, ami hosszú időbe kerül és eredmény tekintetében is kétséges.

A harmadik megoldás lenne egyedül utravezető: *a városháza épületére még két emeletet húzatni* és az így nyert szobákban elhelyezni az adóhivatalt. A bizottság, mint a legbiztosabbat, ezt az utóbbi megoldást ajánlotta a városnak.

A tanács *egyhangúlag* eloadta a bizottság indítványát és elhatározta a két emelet felépítését. Az építkezési tervek és költségvetés sürgős elkészítésével *Azél* Géza főmérnököt bízta meg a tanács és intézkedéseket tett az építkezési bizottság összehívása iránt.

**BÁLI UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL.**

Ratifikáltak az ir-angol egyezményt

Dublin, jan. 16. (Reuter.) Irországi parlamentie egyhangúlag ratifikálta az angol-ír szerződést. De Valera hívei nem voltak jelen. Collins vezetésével 8 tagú ideiglenes kormányt alakítottak. Griffith a Dail Eireann elnöke lett, amely az ideiglenes kormány mellett az általános választásokig folytatni fogja működését.

— **Új bíborosok lesznek.** Rómából jelentik: Vatikáni körökben megerősítik azt a hírt, hogy előkészületek folynak egy legközelebb megtartandó szent collegium összehívására. A konzisztorium összeállítását az teszi szükségessé, hogy a bíborosi kart, amely több tagjának elhalálása következtében 61-re csökkent, új tagok kinevezésével kiegészítsék.

Nyílt szavazás a községekben

Bethlen választójogi terveze — Rakovszkyék mégis beleptek a Friedrich-pártba

Budapest, jan. 16. Szombaton délután Bethlen István gróf miniszterelnök tanácskozott a kisgazdapárt vezéreivel. A tanácskozáson megismertette a miniszterelnök a *választójogi javaslat tervezetét*, amely az általános, egyenlő választójog alapján épült fel. A javaslat szerint *aktív választójoga* lesz minden *24 éves férfinak*, aki magyar állampolgár, irni, olvasni tud és egy bizonyos idő óta egy helyben lakik. Külön intézkedik a javaslat a *passzív választójogról* és eszerint *minden 30 éves választópolgár* választható lesz. Lényegesebb a korlátozás a *női választójog* terén. A javaslat szerint *nem ad minden nőnek választójogot*, de mégis lehet választani minden *24 éves nőnek*, aki 1. önálló keresettel bír, 2. főiskolai végzettsége van, 3. három gyermekes családanya, 4. állami tisztviselő felesége. A választói névjegyzékeket az 1918. évi jegyzékek alapján az új jogcímeknek megfelelően fogják összeállítani. *A szavazás a városokban titkos, a községekben nyílt lesz.*

A választójogról ma délután 1 órakor tanácskozást folytatott Bethlen a kereszténypárt képviselőivel is.

Mikor a választójogi tervezet délután ismeretessé vált a nemzetgyűlés folyosóján, erős kifakadások hangzottak el ellene még a kisgazdapártban is, csak *Meskó Zoltán* jelentette ki, hogy neki mindegy, akár titkos lesz a szavazás, akár nyílt. A kereszténypártban is nagy volt a meglepetés, míg az ellenzék az indemítási vitában tanúsított magatartását teljes

mértékben igazolva látja a tervezet után.

Egyébként ma kölcsönös nyilatkozatok után tisztázódott Rakovszkyék és a Friedrich-párt viszonya is azzal, hogy *a tíz kereszténypárti képviselő tényleg belépett a Friedrich-pártba* és mai kijelentésük szerint *már a Friedrich-párt tagjainak tekintik magukat*. Nyomon fogja követni őket *Andrássy is*, akit az új keresztény nemzeti földműves és polgári párt *vezérének* fognak megválasztani. Hír szerint csatlakozni fog még *Homonnay Tivadar*, *Grieger Miklós* és *Fangler Béla* is, de számítanak arra is, hogy a választójogi tervezet publikálása után a *Haller-csoport* tehát *a kereszténypárt zöme is csatlakozni fog.*

Ki beszélt a hadseregőparancsnok nevében?

Budapest, jan. 16. Friedrich István nemzetgyűlési képviselő a hó 13-án a nemzetgyűlésen beszédet mondott és egy képviselőnek értesítésére hivatkozva a hadseregőparancsnok vezérkari főnöknek állítólagos kijelentéseit tette szóvá.

A MTI-t illetékes helyen a következő megállapításra hatalmazták fel:

Sem vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, sem Lor Győző tábornok soha senki előtt ilyen vagy hasonló nyilatkozatot nem tett és Hönig alezredes, aki egyébként a főparancsnok vezérkari főnökének magát soha ki nem adta, sem nyilatkozott ilyen értelemben.

kezében a balkáni bankjegyek árai is emelkedtek. Árak:

Napoleon 2495—2510, Font 2800, Dollár 647—660, Francia frank 5250—5375, Márka 368—356, Lira 2775—2880, Romanow 74—68, Lei 503—496, Sokol 1063—1042, Svájci frank 12500—12600, Kor. dinár 905—940, Bécsi 9 és hétényolcad—9 és háromnegyed, Lengyel márka 23 és fél—22 és fél.

Az *utótőzsde* szilárd volt. Magy. Hitel 1865, Osztrák Hitel 1000, Salgó 5350, Rima 2390, Allamvasut 4600, Borsod-Miskolci 3500, Viktória 3150, Első Pesti 5950, Hungária 2600, Güzella 2600, Brassói 3900, Orsz. fa 1115, Lipták 545, Gummi 3250, Izzó 5675, Alt. Kőszén 10800, Bánya és Kohó 5400, Lichtig 670. A valutapiacón élénk forgalom volt, egyedül a dinár lanyhult el. Dollár 674, Osztrák ezres 10, tízezeres 9 és önyolcad, Lei 500, szokol 1115, márka 370, dinár 915, svájci frank 12700—800, angol font 2800, francia frank 5175—200, rubel 72.

Esti magánforgalom

Este 8 órakor jelentik: A délután folyamán nagy üzlet fejlődött ki, amelyet elősegített az esti Zürich 81-es kurzusa és a jegybank nagy dollárvásárlása is. Dollár 664—670—671, márka 464—469—470, lei 503—505 504, szokol 1105—1107, Napoleon 2593, Berlin 355—357 és fél, Prága 1105, Wien 9 és háromnyolcad—9 és fél, Zágráb 230.

Zürichi devizák:

(Zárulat): Berlin 280, Holland 189 és fél, Newyork 515, London 2177, Páris 4225, Milano 2255, Prága 855, Budapest 82 és fél, Zágráb 181, Varsó 18, Bécs 17, osztrák helyezett 09.

Terménytőzsde.

Terménytőzsde. A hangulat valamivel jobb, a vételkedv azonban meg lehetőségek csekély volt. A tengerit kissé elhanyagolták. Promt árú 2050. Az irányzat általánosságban határozottan szilárd, a javulások 15—20 pontosok. Egyedül a repce gyengébb. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2200—2225, egyéb 2190—210, rozs 1410—35, takarmány árpa 1725—75, sörárpa 1775—850, köles 15—16, zab 1510—35, tengeri 2050—75, repce 26—27, korpa 1110—30.

Előfordult kötések: Buza 3 vagon 2200, 50 mázsa 2150, egy vagon 2200 mind ab állomás, rozs 50 mázsa 1350 az állomás, 3 vagon 1435 ab Budapest, árpa egy vagon 1755 ab Budapest, egy vagon 1750 ab Budapest, 150 mázsa 1800 ab Budapest, zab egy tétel 1490 ab Budapest, egy tétel 1490 búkköny.

A hóba tepert detektív

A vásári mulatság vége

Kissé kapatos állapotban állított be tegnap éjjel *Sápi Lajos* 28 éves legény egyik éjszakai mulatóba, ahol nagyhangon kezdte intézkedni és rövidesen olyan parázs botrányt rojtözött, hogy rendőrt kellett hivatni a megfélemezésére. *Varga Balázs* polgári rendőr jelent meg a „tétihelyen”, hogy a garázda legényt igazoltassa, ami azonban nem ment valami simán, mert Sápi nem akarta magát igazolni, úgy, hogy be kellett kísérenni a központi ügyeletre.

A Hatvan-utcán mentek felfelé, ahol Sápi látván, hogy rajtuk kívül senki sem jár az utcán, egy őrizetlen pillanatban lehajolt, elkapta Varga lábát, lerántotta a földre és elkezdte ültgelni, úgy, hogy Vargának elöntötte a vér az arcát, aztán otthagya a hóban a véresre vert rendőrt. Varga üldözni akarta támadóját, de nagy fájdalomtól nem tudta követni, hanem felment a központi ügyeletre, ahol jelentést tett az esetről. Szabó Gyula rendőrkapitányak.

Sápi, mint aki dolgát jól végezte, vissza akart menni a mulatóba, de utközben olyan zajosan viselkedett, hogy a Hatvan-utca végén posztoló rendőr tartóztatta és bekísérte a rendőrségre, ahol éppen kapóra jött a garázda legény. Sápit nem lehetett kihallgatni, mert olyan iálos állapotban volt, hogy nem kapni, így hát levitték a „hívős”-re egy kis kijózanodásra. Sápi ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt megindították az eljárást.

— **A házbérvallomások.** Felhívja a városi adóhivatal a háztulajdonosokat, hogy az 1922. évi házbérvallomási ivben a lakásbérlők foglalkozását pontosan jegyezze be, ugyszntén a jegyzet rovatban tüntessék fel a bérlők az 1921. évi április havi lakásukat. — A vallomási iv benyújtásánál egyidejűleg bejelentendő az időközben eltávozott bérlő jelenlegi lakása is.

— **Szerb egyetem Zomborban.** A szerbek Zomborban a zágrábi horvát egyetem ellen-súlyozására szerb nyelvű egyetemet állítottak fel. Bácsmegeye székhelyét viszont Zomborból Szabadkára helyezték át.

— **Zsoltárok és Imakönyvek** a legegyszerűbb és legfinomabb bőr és csontkötésekben, remek választékban kaphatók *Hegedűs és Sándor* irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

HIREK

— **Uj lelkész az evangélikus egyházban.** Az ágostai evangélikus egyház vasárnap délelőtt közgyűlést tartott, amelyen beöltötték a Materny Lajos nyugdíjazásával megüresedett lelkészi állást. A közgyűlés Farkas Győző fiatal budai vallásánárt választotta meg lelkésznek, akinek működése elé nagy reményekkel néznek a hívek. Az bizonyos, hogy az új lelkészre tömérdek teendő vár, a külső és belső építésnek sok nehéz munkája, mert az ágostai evangélikus egyház nagy válságokon és pártoskodó viszályokon ment keresztül az utóbbi években.

— **Lengyel-orosz tárgyalások** Az angol kormány javaslatára a lengyel kormány tárgyalásokat kezdett Szovjetországgal Oroszország gazdasági helyreállítása ügyében.

— **Még egy párbai.** Sigray Antal nemzetgyűlési képviselő és Mocsanyi Sándor földbirtokos, Bethlen István gróf miniszterelnök sógora, vasárnap kardpárbajt vívtak. Háromszori összecsapás után Mocsonyi megsebesült. A felek nem békültek ki.

— **A debreceni postapalota.** A közigazgatási bizottság múlt év december havi ülésén, amint megirtuk, Márk Endre indítványozta, hogy tegyen a város lépéseket abban az irányban, hogy az engedélyezett öt postapalota egyikét Debrecenben építse fel az állam. A közigazgatási bizottság egyhangúlag elfogadta az indítványt és felhívta a városi tanácsot a szükséges intézkedések megtételére. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy feliratban kéri a kereslelemügyi minisztertől a postapalotát Debrecen részére.

— **Felvétel a zsidó egyetemi hallgatók menzájára.** A zsidó menza jótéteményére igényt tartó egyetemi hallgatók értesítettek, hogy a menza felügyelőbizottsága f. hó 17., 18. és 19-én délután 5—6 óra között a hitközség irodájában (József kir. herceg-utca 26.) a felvétel iránti kérvények átvétele céljából hivatalos órát tart.

— **Uj iparendedélyek.** A városi tanács a következő új iparendedélyeket adta ki: Mike Jánosné hirdetési vállalat 500, Kósa István kovácsipar 300, Hornyacsék István üveg, porcelán, háziartási cikkek, üvegező és képkerepező ipar 300, Kövendi István termény, takarmány és borkereskedés 500, Markovits Márton nyersbőr és tollkereskedés 500, Stern Dániel fuvaros ipar 500 koronáért.

— **Hadiözvegyek figyelmébe.** Felhívom a nyugdíjellátmányt élvező hadiözvegyeket, hogy lakásuk változtatása esetén pontos lakcímeiket a népjóléti minisztérium számvetősége rokkant ellátási osztályának (Budapest, Falk Miksa-u. 9.) a nyugdíj folyósítási számra hivatkozással levelezőlapon azonnal jelentsék be. Népjóléti hivatal.

— **Köztisztviselők részére** kedvezményes fürdőjegy 21 korona a Margit-fürdőben.

— **A Debreceni Székely Társaság** január hó 15-én tartotta meg második propaganda előadását nagyszámu hallgatóság érdeklődése mellett. A műsoron szerepelt a Városi dalegylet művésziesen előadott hazafias dalokkal majd dr. Kertész István, a Székely Társaság tiszteletbeli tagja statisztikai adatokkal bizonyítva mutatott arra a veszteségre, mely a trianoni béke következtében kereskedelmi és ipari téren sújt bennünket. Az előadás mély benyomást keltett és nagy hatást váltott ki a hallgatóságból. Azután dr. Tankó Béláné szavalta átérzve Petőfi Sándor „Ledőlt szobor” című költeményét, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Végül Tanner Vilike és Papp Mariska által előadott művészi ének-duett is a legjobb hatást váltotta ki. A következő propaganda-előadás január 22-én délelőtt 11 órakor az Iparoskör dísztermében lesz, hol dr. K. Nagy Zoltán, a Székely Társaság jegyzője „A román földpolitikáról” fog előadást tartani.

— **Bécs hó alatt.** Ma délelőtt óta egész Ausztriában, különösen Bécsben szüntelenül havazik. Bécs teljesen hó alatt van és az utcákon is, jellehet ismételtén tisztogatnak, lábnyi magasan áll a hó. A közlekedés sok helyen megakadt.

— **Lopás a sikos járdán.** Furcsa lopási kísérletről tett jelentést tegnap a rendőrségen Kovács Julianna Nyil-utca 28. sz. alatti lakos. Éjjel két óra tájban ment a Csapó-utca felé, a mikor egy ismeretlen asszony a sikos járdán hátról meglökte és estében kikapta a kezéből a pénztárcáját, amelyben 654 korona készpénz volt. Kovács Julianna azonban estében sem vesztette el lélekjelenlétét, hanem feltápázkodva megrablója után futott, aki mikor látta, hogy üldözik, eldobta a bűnös uton szerzett pénztárcát és úgy próbált menekülni, azonban Simon Sándor 260. számú rendőr elfogta és bevitte a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Szováti Istvánné, szül. Erdei Teréziának hívják, mérki lakos. A sikos konjunkturát kihasználó támadó ellen megindult az eljárás.

— **Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárcakönyvek** mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papirkereskedésében Piac-utca 34.

— **Egy palack Hunyadi János** minden háztartás legszükségesebb kelléke. Már számtalan esetben egy-egy pohár Hunyadi János keserűviz nagy bajokat hártott el.

— **Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készit fogkoronákat, műfogakat, töméseket** Brill fogműterme, Piac-u. 72.

— **Sárcipők** női, férfi, gyermek óriási választékban és férfi hőcipők legolcsóbb gyári árák Linoleum áruházban, Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett

— **Családi bérletek és kedvezményes fürdő-jegyek** váltakozóan a Margit-fürdő pénztáránál.

— **Vizgyógyintézet a Margit-fürdőben.**

— **Tormay Cecile bujdosó könyvének II. kötete megjelent. Kapható Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében.**

— **Margitfürdő és vizgyógyintézete** kellemesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

— **Kesztyűk, harisnyák, sapkák, hajszallagok, főkötők, babszvetterek, babruhák** dr. Hegedüs Gyermekdivatházában, Simonffy-utca 2. alatt.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

KEDD: Képzelt beteg, B) bérlet, SZERDA: Mágna Miska, C) bérlet.

Színházi iroda hírei:

Kedden B) bérletben ünnepli meg a Csokonai-színház Moliere 300-ik születésének évfordulóját. Színpadra kerül **A képzelt beteg** és **A kényeskedők.**

Szerdán délután **ijusági előadás.**

Judás, bibliai történet, 5 felvonásban, a legmonumentálisabb filmalkotás, csodás tömegjelenetek, pazar kiállítás, brilliáns felvételek, ma utoljára a Vígyszínház-mozgóban.

A világ banditái, látványos nagy kalandor-történet, szerdán és csütörtökön a Vígyszínház-mozgóban.

Priscilla Dean és Dorothy Philipps, a két kitűnő newyorki művész nő egy műsoron az Apollóban. A kétlekkü asszony című öt felvonásos drámában és az Ilyen az élet című hat felvonásos művészi drámában ma utoljára. Jegyelővétel.

Páris gyermekei, II. rész. Holnap, szerdán mutatja be az Apolló e nagyhatású filmmattakció második részét. Aki az első rész nem látta is megnézheti ezt a részt, mert a film elején az első rész ismertette lesz. — Jegyelővétel.

SPORT.

A DKASE klubestélye. Szombaton este rendezte a DKASE klubhelyiségében második társas összejövetelét, amikor is a tagok zsufolóság megtöltötték a szép helyiséget. Egymást követték az ügyesen összeállított műkedvelő számok, amelyek közül ki kell emelnünk a kis Timár Mancikát szép énekszámaival, Mózes Arthurt, aki nagy derűtséget keltő KASE kuplékat adott elő, Radó Ilust gyönyörű, saját maga által zongorán kísért fűtyszámával, Tassy Kálmánt, a DKASE műkedvelő zenekarának tehetséges primását és végül, akit legelőször kellett volna említenünk, Vajda Elzát, a 9 éves, csodálatos tehetséggel megáldott táncművésznőt, aki két klasszikus tánc bemutatásával brilirozott közönsége előtt. Itt említjük meg, hogy a kis primadonna közönségére szombaton este a Magyar Ház nagytermében, a DKASE rendezésében önálló, 9 számból álló nagy klasszikus táncestélyt tart, melyre korlátozott számban bocsátanak ki jegyek. Két holland baba került még kisorsolásra az estélyen, amely kitűnő hangulatban táncal végződött zárórakor.

Nincs még fuzió a DMTK és DVSC között. Az alábbi sorok közlésére kértek fel bennünket: Bécses lapjuk f. hó 15-iki számában megjelent közlemény, a mely a két vasutas sportegyesület fuziójával foglalkozik, egyelőre még nem felel meg a valóságnak. Bár a két vasutas

egyesület között folytak a fuzióval kapcsolatosan tárgyalások, ezek azonban annyira az előzetes megbeszélések jegyében történtek, hogy azok után a fuzióról mint befejezett tényről beszélni tulkorai dolog. Maradtam az igen tisztelt szerkesztő urnak kész híve Káldy Zsigmond, a DMTK főtájkára.

A DTE tea-délutánja. Vasárnap tartotta a DTE harmadik tea-délutánját. Sok-sok uri család jelent meg a délutánon, kik elismeréssel adóztak Mikes Arthur aktuális strófaínak, amelyeket Horvát Endre rutinizottan adott elő. Kilenc óra felé járt az idő, midőn a vidám táncoló pároknak eszükbe jutott, hogy vacsorázni is kellene menni. Jövő héten a tea-délutánt megismétlik.

A DTE football-szakosztálya szerdán este 8 órakor fontos ügyekben ülést tart. Kérjük mindenki pontos megjelenését. Intéző.

A DTE ma téli tréninget tart a Péterfia-utcai tornacsarnokban.

Schlosser Imre — a VAC tréneré. Nem régen megirtuk, hogy Schlosser, a hetvenszeres reprezentatív játékos profi trénerségre határozta el magát és tárgyalásokat folytat egy svéd egyesülettel. Később sikerült arra az elhatározásra bírni, hogy Magyarországon maradjon és le is szerződött a MAC-hoz. Mielőtt azonban még elfoglalta volna új pozícióját, felhívta az aláirt szerződését és legnagyobb meglepetésre a VAC-hoz szerződött.

Ha Budapestre jön, ne mulasson el!
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11. kőbőlt és szővött árú különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OBETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „Obeta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

OLAJMALOM!

Mindennemű
**OLAJOS
MAGVAT**

igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogad a

Hajdumegyei Vasöntőde és gépaljmalom
Ujvárosi-ut. Telefon 14-01.

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65

Hazasulandók figyelmébe!

Elegáns haló- és ebédli-bérendezések
a legjobb kivitelben 12,000 K-tól feljebb beszerezhető az

Apolló

lakásberendezési vállalatnál, Miklós-u. 2.

Béautók

igen előnyös árban bárhová is minden időben kaphatók!

RECORD

Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN

Telefon 498. Timár-u. 36.
Hivatalos benzín- és olajállomás.
Benzin 32 koroná literenként

Liszt, cukor, fűszer, élesztő
legolcsóbb beszerzési forrása
Krausz Testvérek
Hunyadi-u.
17. Telefon 8-17.
Rendeléseket házhoz szállítunk.

WEISZ FERENC
asztalosmester
Margit-fürdőtelep. Bejár-
rat a Bárczy- és Fürdő-
utcán is. Margit-fürdő és
o István-malom közt. o

Műbutorokat,
egyszerű butorokat. ooo
KÜLÖNLEGES és egyszer-
rű zománcozott és festett butorokat.
Üzlet- és iroda-
berendezéseket,
valamint e szakbavágó mű-
dennemű munkálatokat. ooo

GYŐZDÖN MEG!
Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verhőczl-u. 2. sz. (parkamara.)

Gyári iradánk részére több éves
irodai gyakorlattal rendelkező
irodavezetőt
keresünk. Irásbeli aján-
latok bizonyít-
ványmásolatok-
kal és fizetési
igény megjelö-
lésével szemé-
lyesen benyuj-
tandók:
Hajdumegyei vasöntőde és
gépgyár, Engel és Társa mű-
szaki üzletében, Hunyadi-u. 17.

D. Gestetner ANGOL
SOKSZOROSÍTÓ GÉPEK,
viaszpapír és festékek. **SALZER S.**
Budapest V. ker. Balthory-utca
19. szám. — Telefon 106-97.

Urak és hölgyek
szép keresethez juthat-
nak most megjelenő
közérdekű könyv
terjesztésével. Jelent-
kezni lehet naponta
12 órától 1 óráig a
Központi szállodában,
I. emelet 19 sz. alatt.

Zománcozott la lemezedények
megérkeztek. Viszonteladónak megfelelő árendemény
TÓTH GYULA vaskereskedésében **DEBRECEN.**
TELEFON: 29.

Wien, Berlin, Prága
és bárhova szóló kül-
földi kifizetését
legolcsóbban teljesíti
Dollár, le, sokol
stb. idegen pénzt leg-
magasabb áron váltja be
Tőzsdéi megbízóait
legpontosabban szolgálja
MARKOVITS
banküzlete,
Piac-u. 63. Telefon 565.

Száraz tűzifa
felaprítva és hasáb
állapotban valamint
Tőzegszén
házhoz szállítva
:: megrendelhető ::
Kemény fetelepen
Pestl-u. 2. Telefon 13-95

BUTOROK
mázolását és zománcozását
házon kívül is vállalja:
SCHULLER
szobafestő
Simonffy-utca
25. szám.
Telefon: 806.

**Raktár-
helyiséget
keresünk!**
Ajánlatokat kérjük:
Angol-Magyar Bank
Piac-utca 87. sz.

KÖSZENET
szoba fűtésre
és ipari célokra
TÜZIFÁT
szárazat felaprítva és
hasábként, ölenként és
mázsánként a zománccal
házhoz szállítunk már
5 mázsa vételnél is a
legolcsóbb napi árban.
Unio tűzifa és áruforgalmi R.-T.
Ispolyi telep 1. Telefon 779. sz.

Németországból érke-
zett eredeti festőanyaggal
bőrkeztűt és bőrkabátot
felelősséggel fest a
**:: Központi ::
Kelmefestő Intézet**
Üzlet:
VARGA-UTCA 1.
(Iparbank palota)
Gyártelep:
Varga-utca 28. sz.
Műszörfestés. Vegytisztítás
:: Kelmefestés ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hetfélszempen 10 szög 15 korona, minden további szög
1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög
2 korona V. tag hetfélszempen szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.
Házasságközvetítés
gyorsan, diszkrétan, az
ország minden részében
levő összeköttetésénél
fogva csak Hajó-utca
16. szám alatt levő iroda
bonyolítja le.

VÉTEL.
Üveget
bármily mennyiségben
veszek. Simonffy-u. 56
Ólmos
bármily mennyiségben
veszünk, akár egész, akár
tört vagy darabos állá-
potban Piac-utca 49
1-ik udvar

Aranyat,
hamisfogakat,
brilliansokat
a legmagasabb
napi árban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Prohner-szálloda,
épület.

ELADÁS
Mindenféle
butorok legolcsóbban be-
szerezhetők Simonffy 6,
második butorúztlet.

Lilomvászon
128—, madapolan sifon
118—, lepedővászon 150
széles 298 —, divat bar-
chetek 98 —, cosmanosi
karton 108 —, divatos
biouz 248 —. Béke áru-
ház, Szent Anna 5.

**Fiu- és leány-
szvetter párnitűtűk**
„Neumann“-lánya ruhák
nagy választékban
dr. Hegedűsné
Gyermekdivathaza
Simonffy-utca 2.

Transmissióhoz
való két felső kerek
eladó. Cím a kiadóhiva-
tásban.

Csapó-utca 67.
Bálint József asztalosnál
butorok konyhaberen-
dezősek raktáron.

Erber
és Fleischman kézműaru
r-t.-fé e 20 drb részvény
eladó. Cím a kiadóban.

Háló,
ebédlők, díványok leg-
olcsóbban beszerezhetők
Piac-utca 83., az udvarban

Új és használt
butorok, szőnyegek, fűg-
nyók vétele és eladása
József kir herceg u. 20.

Modern háló,
ebédlők, szalon- és bőr
párnitűtűk, konyha be-
rendezések, olesó ke-
ményfa és festett buto-
rok, Simonffy 2., városi
bérház, butorúztlet.

Háló,
ebédlők és többféle bu-
torok legolcsóbban be-
szerezhetők Piac 37. —
(Kistemplombazár) Feny-
vesnél.

Liszt
és hüvelyes árak a leg-
olcsóbb napi árban Pol-
tizer Jakabnál, Bethlen-
és Fűvészert-utcasarok.

Épület,
mülakatos munkákat ja-
vít, készit Krámer mű-
akatos, Hatvan-utca 4.

Modern ebédlő,
háló, szőnyeg, villany-
luszter, konyhaberen-
dező elköltözés miatt ja-
tányos áron eladó, Piac-
utca 81., II em. balra.

KERESLET.

Központi
gőz- és melegvíz-fűtés.
Vízvezeték, fürdőszoba-
berendezést szakemberen
készit és javit Wember-
ger László, Széchenyi-
utca 53. Telefon 828.

Koresmát,
kisebb vendéglőt bére
vagy percentre keresek.
Cím a kiadóban.

Pénztárnoknő
felvételt k — Szilágysági
szeskereskedésben, —
Csapó utca 7.

Harisnya
kötése és fejelése elfo-
gadatik a Paszomány-
gyárban Piac 32.

Aranyat,
ezüstöt, brilliansat, zá-
logcédlőt vesz legma-
gasabb napi áron Steiner
Mihály, Hatvan-utca 2.
szám, I. emelet.

Mindenféle
mülakatos munkákat ja-
tányosan vállal Pongrácz
mülakatos, Szalkai-u. 4.

Szathmáry István
**Épület-és butor-
asztalosnál**
egy világos festett kőris
háló lutányos áron
kapható
RÁKÓCZI-UTCA 11. SZ.

Szakképzett
szerelő nagyobb bér-
házba ajánlkozik gépés-
nek Elvállalja villamos-
és vízvezeték jókarban
tartását is. Címét kéri a
kiadóba beadni.

VEGYES.

Vízvezeték
és világítási szereléseket
csatornázást, kulfajlást
bádogos munkákat szak-
szerűen és legolcsóbban
készit Schwartz Sándor,
Csapó-utca 86., Faragó-
utca 1 Ugyanott tanulók
felvételtnek.

Villamos
berendezéseket legol-
csóbban készit Weisz
villanyszerelési vállalat,
Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Villanymotorok,
dynamó gépek javítása
újra tekercselése, kap-
csolótáblák készítése. El-
ad, vesz és becserél.
Földvári debreceni I.
elektrotechnikai gyár
Széchenyi-utca 55. Tele-
fon 168.

Gärtner
zongorahangoló
Széchenyi-utca 15.

Utazóbunda
eladó. Cím a kiadóban.

„KÜRTI“ CIPÓKRÉM
elsőrangú békebeli minőségben
ismét kapható minden jobb
üzletben. Magyarországi egyed-
arúság **FLEISCHER MÖR.**
Központi Iroda Debrecen, Hatvan-u. 38

NŐSÜLNE (benősülne) ökl. urad. Intéző
keresztény, 34 éves, vagyona ingatlan-
ban 3.000.000. — Falusi életet kedvelő,
feltétlen korrekt, vagyonos hölgyek hoz-
zártartozónak, vagy nem hivatalos (ho-
norálandó) közveletők ajánlatát. Né-
metül és zongorázni tudók előnyben
jelligere Sigray hirdető irodába, Buda-
pest VI., Vilmos császár-ut 33. kérem.

Tűzifa
vagontételben (vidékre is) és
kisebb mennyiségben, felvágva,
házhoz szállítva, — továbbá
szobafűtésre alkalmas kőszén,
kovácsszén, keréktalp, —
küllő, szerszámia és
épületfa kapható a
DEBRECENI FAIPAR
R.-T.-nál **SALÉTRUM-**
UTCA 5. - Telefon 156.

ÜVEG
porcellán, üve-
gezés és képkere-
tezés nagyban
és kicsinyben
Rothmann Adolf
Csapó-utca **19.**

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SANDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.